

«El 'punk' ens va salvar de l'abisme»

LLUÍS GAVALDÀ

La nit de Nadal de l'any 1985, tres joves inquiets de Constantí (Tarragonès), Lluís Gavaldà, Joan Reig i Falin Cáceres, creaven Els Pets, una formació musical que esdevindria un dels símbols del rock català dels 90. D'aquí a poc, per tant, es compliran 30 anys des d'aquell fet fundacional que la banda està celebrant amb una gira, Els Pets Trespuntzero, en format elèctric i acústic, que serveix per recórrer el seu ben nodrit repertori fruit d'onze àlbums d'estudi.

Entrevista de Xavier Aliaga

Al maig, quan la gira Els Pets Trespuntzero va arribar al País Valencià, EL TEMPS ja havia entrevistat Lluís Gavaldà. Però mancava fer un repàs a la llarga trajectòria del grup. Ens citem a Tarragona. Gavaldà arriba a la cèntrica plaça de la Font amb un aspecte impecable, bronzejat i relaxat. Sense cap petja del cansament d'una gira encara inacabada.

—La creació d'Els Pets és coneguda, però no tant els detalls. Què feien abans d'això?

—Als pobles petits la gent de la mateixa generació forma part d'una colla. A la nostra de Constantí, del 63, hi havia com dues bandes bastant definides: una, que estava molt ficada en el món de les motos; l'altra, en la música. Com que abans no hi havia tants estímuls, era bastant obsessiu. Dels *musiqueiros* sorgí la idea de fer un grup, perquè escoltàvem molta música...

—I què escoltaven?

—Ostres! En aquella època escoltàvem molt de rock progressiu, que és el que estava de moda... →

CARRERA LLARGA. En aquesta pàgina, imatges promocionals dels anys 2004 i 2001, els de la publicació de *Agost* i *Respira*, respectivament, amb els quals Els Pets aconseguen també el favor de la crítica musical amb el seu pop d'autor. A la pàgina 57, el grup l'any 2010, data de publicació de *Fràgil*.

→ —**No es nota això en el primer disc d'Els Pets.**

—No. Ara està molt mal vista, aquella música, però quan nosaltres teníem quinze anys es portaven aquells discos tan enrevessats, àlbums dobles conceptuals, amb solos llarguíssims... L'antítesi del que m'agrada actualment: Emerson, Lake & Palmer, King Crimson, Genesis, Yes, Pink Floyd..., música molt complicada per a l'edat que teníem. També escoltàvem molt de heavy-metal, Deep Purple i Led Zeppelin. I fins i tot jazz-rock, coses molt rars. Per sort va arribar el *punk*, que ens va salvar de l'abisme. Mai no estarem suficientment agraïts als Ramones, que ens ensenyaren que la música no tenia per què ser transcendent ni complicada. Que no s'havia de basar en el virtuosisme sinó, més aviat, en el que tenies ganes de dir. Poder explicar coses malgrat les teves limitacions. I el pop és benèvol amb les teves habilitats musicals. Se'ns van obrir les portes del cel, perquè érem molt dolents. Llavors un amic meu i jo muntàrem un grup, rotllo *punk*, Condons Adulterats, una cosa absolutament horrible. Jo tocava la guitarra i ell un casiotone. Nosaltres dos sols era una cosa com molt trista i aleshores convencérem el bateria del poble, que era el Joan Reig, perquè el seu pare ja era bateria de la banda de Constantí, li venia de tradició.

—**Reig també era de la vostra edat?**

—Sí, sí. Era l'únic músic de la colla. Ja tocava en orquestres de patxanga. I ell ens va dir: d'acord, però necessitem un baixista. Llavors agafàrem el Falin. Dèiem de broma que l'havíem escollit perquè era el més baix de la colla, però era l'únic que tocava una mica la guitarra. Començàrem a tocar amb aquesta formació i veiérem que amb el del casiotone no hi havia gaire *feeling*, i en deixar-ho aquell noi, vaig passar a cantar les cançons.

Condons Adulterats tingué un concert de presentació i un de comiat. I el de comiat fou, alhora, de presentació d'Els Pets, mitja part per a cadascú.

—**Al vostre primer disc, *Els Pets*, del 1989, vàreu emprar un rock bàsic, rockabilly, una mica de ska... Algú va qualificar això de "rock rural", com li podria haver posat qualsevol altra etiqueta. Era una música molt conjuntural de l'època.**

—Era molt conjuntural de l'època perquè, bàsicament, era un rebuig al rock català que es feia a Barcelona: propostes molt, molt barcelonines, una mica de pantaló de pinces, molt *poppie*, grups com n'Gai n'Gai, La Madame, Doble Buble...

—**Un reflex de La Movida?**

—Sí, però molt inofensiu. Molt poca electricitat, molt poca mala llet. Segurament ho feien molt bé, però has de matar el pare. I nosaltres ho férem a sac. I reivindicàrem això del rock agrícola per una altra cosa, pels grups que feien veure que eren de Memphis o de Brighton, quan eren de Castelldefels. Volíem reivindicar que érem de poble, fer que es notés. I musicalment, no hi havia cap tipus de línia a seguir, fèiem el que ens agradava, i com que ens agradava de tot, hi havia una mica de reggae, una mica de ska, una cançó *punkie*, una de pop... El primer disc és difícil de pair. A més, estàvem influenciats per la música soul, però nosaltres no havíem nascut per fer cantar-la.

—**Al segon disc, *Calla i balla*, no teniu encara el discurs però ja aneu trobant una via.**

—Sí. Ens adonem que no podem fer-ho tot i comencem a buscar el nostre estil. I com que bàsicament les cançons les feia jo, vaig mirar amb què em trobava més còmode. I era el pop, el concepte de guitarres amb tornades enganxoses.

—**El concepte de *power trio*.**

—Sí aquesta cosa de la New Wave de finals dels 70 i principis dels 80, de Graham Parker, Elvis Costello, The Jam... Aquest tipus de grups. Tot i que encara teníem rampells de música negra. A banda, entrà Marc Grau com a productor, que també era guitarrista, i això va ser clau per tenir discos bastant més professionals. Els Pets tenia moltes idees, voluntat d'expressar coses, però no hi havia qualitat musical, estàvem molt enrere de la fama que teníem, sobretot a partir del concert del Palau Sant Jordi [l'any 1991, una mítica actuació amb *Sau, Sopa de Cabra i Sangtraüt*]. La fama era molt superior a les nostres habilitats musicals. Allí agafarem el repte de posar-nos al dia, treballar perquè poguéssim sortir a l'escenari i que la gent pensés que sí, aquests païos toquen i saben el que fan.

—Els Pets també van millorar a poc a poc en les lletres, però en *Fruits Sex* (1992) encara hi ha cançons de l'estil "Cervesa, nenes i rock'n'roll".

—Aquesta és una cançó que té un punt pervers: en aquella època jo tenia molt clar que aquell seria el *single* i que sonaria en els 40 Principales cagant-se en les cançons que sonaven en els 40 Principales i que sols parlaven de cervesa, nenes i rock-and-roll. Per poder dir: l'hem colada.

—Sí, però es corria el risc que no s'hi veiés la part irònica del tema.

—La meua tendència, sobretot al principi, era fer lletres bastant humorístiques. I el problema que té això és que una cançó graciosa és com un acudit: a la primera vegada que l'escoltes fa riure, però a la tercera ja no fa riure gens. A partir del segon o tercer disc ho vam deixar. Em surten molt fàcilment aquest tipus de lletres, però vaig veure que ni explicava res meu ni tenien ànima ni, realment, eren honestes. Fugint del camí de la cançó graciosa i també de la cançó reivindicativa messiànica, directa, de blanc i negre, de dir-li a la gent el que ha de fer o no, és quan comencem a trobar el nostre camí de debò, que seria cap a *Brut Natural* [1994].

—Escoltaven el que es feia a l'escena indie estatal, grups com Australian Blonde, Los Planetas o Sexy Sadie?

—Molt. I de fet, nosaltres som més d'escoltar música que no pas de fer-la. Escolto música cada dia, intento estar al dia. I l'*indie* em va influir bastant, no tant el vessant angloparlant, però Los Planetas sí que van ser una alenada d'aire fresc total. Sexy Sadie i La Granja també m'agradaven, però després hi havia una vena més *hardcore* que no m'agradava tant.

—I arriba el disc *Bondia*, l'any 1997, i sobretot la cançó que hi dona nom. Són conscients quan la

graven que es podia convertir en l'himne en què es va convertir?

—No. En absolut. Quan va sortir *Bondia* el moviment en què nosaltres estàvem posats a dintre estava clarament en decadència. Sols hi havia quatre o cinc grups que podien sobreviure. Però la idea era fer un pas endavant, anar a Itàlia a mesclar i gravar, i això crec que hi va influir. Fou una aposta personal, de gastar-se els quartos que no teníem. I "Bon dia" fou l'última cançó que vam fer del disc. Jo havia fet una cançó que es deia "Bona nit" i vaig pensar que estaria bé una altra que es digués "Bon dia", una cosa que fos mig conceptual.

"QUAN VA SORTIR 'BONDIA' EL MOVIMENT EN QUÈ ESTÀVEM POSATS A DINTRE ESTAVA CLARAMENT EN DECADÈNCIA"

I la vaig fer a última hora, sense guitarra i sense res, anant a l'autobús. Em va venir la tornada i la cançó bastant clara. Quan la gravàvem va ser quan algú va dir que la cançó tiraria, un membre de la secció de vents, que era estranger, va dir que era un *single* claríssim.

—Vostè no ho veia.

—Bo, jo veia que estava bé, però hi ha molts cops que t'equivoques. Llavors va ser sortir la cançó i es va produir un fenomen molt estrany. Nosaltres havíem tingut un pic de popularitat excessiu amb *Calla i balla*, i quan ja estaven fent la corba descendent, més o menys digna, va arribar el "Bon dia" i ens va pujar encara més amunt del que havíem →

→ estat. I l'època del "Bon dia" va ser... Sort que ens va agafar grandets, perquè una interacció amb la gent tan bèstia d'una cançó mareja una mica, té efectes secundaris. I arriba un punt en què penses: "Què està passant aquí?!" Massa gent als concerts, massa de tot, poca privacitat...

—**Fou el primer disc d'or d'Els Pets. Se'n vengueren prop de 100.000 còpies. Vist amb perspectiva, la cançó tapa un àlbum que tenia un so molt més complex. Hi ha un salt en la producció.**

—Quan vaig fer les cançons no tenia la idea que podia anar així. Vendes i més vendes, no poder sortir de l'escenari... Hi havia una eufòria difícil de pair. I la meua manera de pair-la fou fotre el camp. Me'n vaig anar a viure a Anglaterra i vaig fer l'anti-*Bondia*, que va ser *Sol*.

—**El primer disc amb el qual s'hi troben plenament identificats.**

—Sí. Sobretot amb la dinàmica de la composició, amb l'estil de les cançons, de començar a obrir-te, a no amagar-te rere un personatge fictici. Tenia la idea que parlar de mi era una mena d'onanisme musical. I llavors m'adono que si parles de tu és més fàcil que la gent s'hi identifiqui, les emocions són reals. I a nivell musical ja no som tan eclèctics, hi ha una línia clara cap al pop d'autor. És un producte més adult. I molt influït pel clima anglès, els dies grisos que no s'acaben mai. Teníem clar que no volíem repetir el *Bondia*.

—***Respira* (2004) és un disc que m'agrada, té un so de guitarres molt ben fet, que em recorda els Smithereens, i cançons molt rotones. Potser no és un àlbum suficientment ponderat.**

—No, queda una mica al mig però per mi és molt important perquè és l'inici de la col·laboració de Brad Jones com a productor. El Marc tirava cap a unes guitarres més dures, distorsionades, més ortodoxes, en canvi en Brad tenia una escola més Birds, més Smithereens, de guitarres cristal·lines, de molt més *punch*. I una manera de gravar més caòtica, d'agafar la primera presa, la frescor. Ens va sacsejar molt. Connectàvem musicalment i extramusicalment. Va ser una primera presa de contacte de cara al següent disc, que fou *Agost*.

—**L'àlbum que els atorga el vist-i-plau de la crítica. De la crítica estatal, fins i tot.**

—Sí, és quan s'adonen que, encara que nosaltres ens diguem Els Pets, no som La Trinca. Part de la

30 ANYS. Una de les imatges promocionals de la gira dels 30 anys d'Els Pets, amb la qual han fet un repàs al seu extens repertori farcit d'èxits.

culpa és nostra per haver-nos posat aquell nom! Però sí, és un disc del qual em sento superorgullós, cosa que no és fàcil perquè sóc molt perfeccionista. Un disc de plenitud vital. Me'n vaig anar a viure a Barcelona, estava en un moment molt dolç creativament, la banda que teníem es va implicar molt en el disc, s'acabà mesclant a Nashville. Normalment no tinc bon record de les gravacions perquè a l'estudi m'adono de la meua mediocritat com a intèrpret. En canvi, a la gravació d'*Agost* m'ho vaig passar molt bé. Vam fer proves, vam experimentar...

—**I els seguidors d'Els Pets havien crescut musicalment també?**

—En *Agost* veiérem que hi havia una altra vegada una creixuda de públic, gent jove. Però el nostre públic ha crescut amb disminuint, això és una regla que no falla mai, perquè cada vegada tenen més maldecaps, fills, cangurs, sogres, malalts... Per sort, tenim una mena de relleu generacional que fa que els buits els omplin gent jove. A hores d'ara, el públic d'Els Pets és digne d'un estudi antropològic, no s'assembla gens al d'altres concerts. És una barreja molt curiosa de gent molt petita, de nens de tres o quatre anys fascinats pel nom del grup, força gent jove i un gruix molt gran de pares i fills, de gent de 30 anys que vénen amb la canalla.

—**Als discos posteriors estàveu fent de precursors del nou pop català?**

—Hòstia, Déu ens guardi... [*S'ho pensa*] No, érem una rara avis, un grup dinosaure però que s'havia desmarcat bastant de la sonoritat dels grups dinosaures. El que notàvem sí que era molta afinitat amb els grups nous. I amb la nova generació de grups ens hem tingut bastant respecte, no els hem fet angúnia, que és el que tocava. Suposo que l'evolució nostra ens converteix en un grup pont entre l'època daurada dels 90 i la de finals dels 2000. Potser el mèrit ha estat anar canviant a poc a poc. ●

➤ EL TEMPS LLIURE DE LLUÍS GALVADÀ

Fora de la versió escrita de l'entrevista, per manca d'espai, resten un munt de coses, quasi sempre musicals, que tenen a veure amb els seus darrers discos, amb la relació amb Raül Fernández com a productor (*L'àrea petita*, 2013). També la visió sobre el compromís polític d'Els Pets, expressat més a través dels fets que de les cançons. El món, però, no s'acaba en Els Pets. Per a Galvada, que era de jove el "noi de les cintes", qui gravava les cançons per a tota la colla, fer un programa de ràdio com ara *El celobert*, a l'emissora iCat "és un regal". "Jo el que faig és desenterrar cançons i, sobretot, explicar d'on vénen,

explicar-les amb un fil argumental". Una altra activitat extra són les columnes al diari *Ara*, en les quals parla de l'experiència de la paternitat. "Amb sentit de l'humor i reconeixent que no en tinc ni idea. L'anti-Supernanny".